

Quickscan flora en fauna

Loopkantstraat 3 Uden

Arnhem, 30 mei 2016

Colofon

Titel : Quicksan flora en fauna
 Subtitel : Loopkantstraat 3 Uden

Projectnummer : 16.065
 Datum : 30 mei 2016

Veldonderzoek : R. Raaijmakers
 Auteur(s) : R. Raaijmakers

Goedgekeurd door : T. Kooij

Opdrachtgever : Agel adviseurs
 Contactpersoon : Mw. H. Wenting
 Uw referentie : 20150467

Bezoekadres : Tivolilaan 205
 Postbus : 2
 Postcode : 6800 AA Arnhem
 Telefoon : 026-8454583

info@ekoza.nl
 www.ekoza.nl

Ekoza is lid van het Netwerk Groene Bureaus: www.netwerkgroenebureaus.nl

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
2. Wettelijk kader	5
2.1 Flora- en faunawet	5
2.2 Natuurbeschermingswet 1998	8
2.3 Natuurnetwerk Nederland	9
3. Gebiedsbeschrijving	10
3.1 Gebiedsbeschrijving	10
3.2 Voorgenomen ingreep	12
4. Onderzoeksmethode	13
4.1 Bronnenonderzoek	13
4.2 Veldonderzoek	13
4.3 Uitwerking en rapportage	13
5. Resultaten	15
5.1 Gebiedsbescherming	15
5.1.1 Natura 2000	15
5.1.2 Natuurnetwerk Nederland	16
5.2 Soortenbescherming (Flora- en faunawet)	17
5.2.1 Grondgebonden zoogdieren	17
5.2.2 Vleermuizen	18
5.2.3 Vogels	19
5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen	21
5.2.5 Flora	22
5.2.6 Ongewervelden	23
6. Conclusies en aanbevelingen	24
6.1 Gebiedsbescherming	24
6.2 Soortbescherming	24
6.2.1 Grondgebonden zoogdieren	24
6.2.2 Vleermuizen	24
6.2.3 Vogels	25
6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen	25
6.2.5 Flora	25
6.2.6 Ongewervelden	25
6.3 Nader onderzoek	25
Bronnen	26
Literatuur	26
Websites	26

1. Inleiding

Er zijn plannen voor het bouwen van 39 appartementen op de locatie Loopkantstraat 3 te Uden. Daarvoor zal eerst de huidige bebouwing worden gesloopt.

Voor de uitvoering hiervan is het noodzakelijk om vooraf een aantal aspecten te onderzoeken. Hierbij moeten ook de mogelijke gevolgen voor natuur aan de orde komen.

Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd, is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving. Veel dieren en planten zijn middels de Flora- en faunawet beschermd. Om inzichtelijk te krijgen of voor het uitvoeren van de werkzaamheden een ontheffing nodig is in het kader van de Flora- en de faunawet, is het noodzakelijk om te weten of er beschermde dieren en/of planten op het terrein voorkomen.

Mogelijk liggen er beschermde gebieden in de directe omgeving van het terrein waarop de ingreep effect kan hebben. Dit is van belang te weten in verband met de Natuurbeschermingswet.

De voorliggende rapportage beschrijft de resultaten van een quickscan. Het betreft een beoordeling van de huidige en potentiële aanwezigheid van beschermde soorten planten en dieren op de onderzoekslocatie en de te verwachten effecten van de voorgenomen ingreep op beschermde soorten en gebieden. De quickscan vindt plaats op grond van een bureaustudie en een terreinbezoek. Tijdens het terreinbezoek is een inschatting gemaakt welke soorten voor kunnen komen en welke soorten op voorhand uit te sluiten zijn. Hierbij speelt ook de ingreep een belangrijke rol.

Deze quickscan is een momentopname en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de afwezigheid van soorten. Dit onderzoek betreft geen volledige veldinventarisatie. Mochten er effecten te verwachten zijn van de werkzaamheden op beschermde soorten die mogelijk aanwezig zijn, dan wordt een nader onderzoek geadviseerd.

In hoofdstuk 2 staat het wettelijke kader uiteengezet, waaraan getoetst dient te worden. Hoofdstuk 3 geeft een beschrijving van het onderzoeksgebied en de voorgenomen ingrepen. Hoofdstuk 4 geeft een korte beschrijving van de onderzoeksmethode. In hoofdstuk 5 worden de resultaten van het onderzoek besproken. Ten slotte worden in hoofdstuk 6 de conclusies en aanbevelingen gegeven.

2. Wettelijk kader

In dit hoofdstuk wordt in het kort het wettelijk kader en de toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen beschreven. Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen soortenbescherming en gebiedsbescherming. De soortbescherming is geregeld in de Flora- en faunawet en de gebiedsbescherming in de Natuurbeschermingswet. Hoewel het geen wetgeving maar beleid betreft, is in dit hoofdstuk ook een paragraaf over Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur) opgenomen.

2.1 Flora- en faunawet

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet van kracht. Deze wet vormt het wettelijke kader voor bepalingen die voorheen in verschillende wetten waren opgenomen, zoals de Vogelwet, de Jachtwet, de Wet bedreigde uitheemse diersoorten en een deel van de Natuurbeschermingswet (soortbescherming). Tevens is de Flora- en faunawet het nationale wettelijke kader waarin de bepalingen van EU-richtlijnen op het gebied van natuurbescherming (soorten) zijn omgezet naar nationaal recht. Doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de planten- en diersoorten die in het wild voorkomen. Hiertoe is een groot aantal plant- en diersoorten beschermd. In principe mogen er geen handelingen worden uitgevoerd die schadelijk zijn voor de soort. Van de verbodsbepalingen is onder bepaalde voorwaarden een ontheffing mogelijk. Voor alle soorten geldt er een 'zorgplicht': een ieder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende planten en dieren.

Verbodsbepalingen volgens de Flora- en faunawet:

- Artikel 8:* Het is verboden planten, behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
- Artikel 9:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
- Artikel 10:* Het is verboden dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, opzettelijk te verontrusten.
- Artikel 11:* Het is verboden nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
- Artikel 12:* Het is verboden eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.

Daarnaast is *artikel 13* eventueel nog van belang in verband met verplaatsen van soorten. Het vervoeren en onder zich hebben van beschermde inheemse soorten is verboden.

Zorgplicht volgens de Flora- en faunawet:

- Artikel 2:**
1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
 2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in ieder geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Algemene Maatregel van Bestuur

Middels een Algemene Maatregel van Bestuur is de regelgeving rond de Flora- en faunawet nader ingevuld. Het belangrijkste gevolg is dat de procedures bij ruimtelijke ingrepen en bij bestendig gebruik en beheer aanzienlijk eenvoudiger worden, aangezien voor de meest algemene soorten er een vrijstelling van de verbodsbepalingen komt (voor onder meer ruimtelijke ingrepen en bestendig gebruik en beheer). Bij het toepassen van de Flora- en faunawet wordt voortaan een onderscheid gemaakt in drie categorieën van beschermde soorten:

Tabel 1: De algemene beschermde soorten waarvoor ten aanzien van activiteiten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling en bestendig gebruik en beheer een vrijstelling zonder nadere voorwaarden geldt.

Tabel 2: De bedreigde beschermde soorten: voor een aantal soorten planten en dieren geldt een strikter beschermingsregime. Omdat ze in Nederland als bedreigd worden beschouwd. Vrijstelling geldt als op basis van een goedgekeurde gedragscode wordt gewerkt. Ontheffing kan worden verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Tabel 3: De strikt beschermde soorten: alle vogelsoorten alsmede plant- en diersoorten die vermeld staan in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn of bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen als bedreigde soorten (genoemd in Bijlage 1 van het betreffende besluit). Voor bestendig gebruik en beheer geldt ook voor deze soorten een vrijstelling ten aanzien van de verbodsbepalingen in artikelen 8, 9, 11 en 12, mits men werkt op basis van een door de minister goed gekeurde gedragscode. Voor het overtreden van verbodsbepalingen bij ruimtelijke ingrepen is voor aangewezen bedreigde soorten altijd een ontheffing op grond van artikel 75 van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Ontheffing kan alleen worden verleend als er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is, er sprake is van een in de wet genoemde reden van openbaar belang en er geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Vogels: Vogels vallen onder hetzelfde beschermingsregime als de tabel 3 van de Flora- en faunawet en mogen in de broedtijd niet verstoord worden. Hiervoor is geen ontheffing mogelijk. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart tot 15 juli worden aangehouden. Het gaat erom dat er geen broedgevallen aanwezig zijn.

Daarnaast zijn er een aantal vogelsoorten die hun verblijfplaats het hele jaar gebruiken en zijn jaarrond beschermd. Deze soorten staan vermeld in categorie 1 t/m 4 van de 'Aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten' (ministerie van EL&I, 2009).

Soort	Categorie vaste nesten	Verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet het gehele seizoen
steenuil	1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
gierzwaluw, huismus, roek	2	Nesten van koloniebroeders die elke broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
grote gele kwikstaart, kerkuil, oehoe, ooievaar, slechtvalk	3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elke broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.
boomvalk, buizerd, havik, ransuil, sperwer, wespandief, zwarte wouw	4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Als een jaarrond beschermd nest aanwezig is die door de ingreep zal verdwijnen, dan is een ontheffing noodzakelijk.

In de 'Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten' worden soorten aangegeven uit categorie 5.

Blauwe reiger	Ekster	Kleine bonte specht	Tapuit
Boerenwaluw	Gekraagde roodstaart	Kleine vliegenvanger	Torenvalk
Bonte vliegenvanger	Glanskop	Koolmees	Zeearend
Boomklever	Grauwe vliegenvanger	Kortsnavelboomkruiper	Zwarte kraai
Boomkruiper	Groene specht	Oeverwaluw	Zwarte mees
Bosuil	Grote bonte specht	Pimpelmees	Zwarte roodstaart
Brilduiker	Hop	Raaf	Zwarte specht
Draaihals	Huiswaluw	Ruigpootuil	
Eidereend	IJsvogel	Spreeuw	

De nesten van deze soorten zijn in principe buiten het broedseizoen niet beschermd.

Dit zijn nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen.

De soorten uit categorie 5 vragen extra onderzoek, ook al zijn de nesten niet jaarrond beschermd.

Categorie 5-soorten zijn namelijk wel jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Als een jaarrond beschermd nest is aangetroffen en deze door de ingreep zal verdwijnen, is altijd een omgevings-check nodig. Een deskundige moet vaststellen of er voldoende gelegenheid is voor de soort om zelfstandig een vervangend nest te vinden in de omgeving. Is dit niet het geval? Dan moet, voor zover mogelijk, een alternatief nest worden aangeboden. Is dat ook niet mogelijk? Dan moet alsnog een ontheffing worden aangevraagd.

2.2 Natuurbeschermingswet 1998

Het Natura 2000-netwerk is opgesteld ter bescherming van belangrijke habitats en soorten in Europa. De wettelijke basis voor de Natura 2000-gebieden zijn de Vogel- en Habitatrichtlijnen (www.eea.europa.eu). In Nederland is de gebiedsbescherming geregeld in de Natuurbeschermingswet. Gebieden die worden aangewezen en beschermd op basis van de Natuurbeschermingswet zijn:

- Natura 2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijn)
- Beschermde natuurmonumenten
- Gebieden die de Minister van EZ aanwijst ter uitvoering van verdragen of andere internationale verplichtingen (met uitzondering van verplichtingen op grond van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn), zoals Wetlands.

Om schade aan de natuurwaarden waarvoor Natura 2000-gebieden zijn aangewezen, te voorkomen, bepaalt de wet dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitatten kunnen verslechteren of die een verstoring effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000 gebieden.

Activiteiten en projecten binnen een Natura 2000-gebied kunnen vergunningsplichtig zijn. Ook activiteiten en projecten buiten een Natura 2000-gebied kunnen vergunningsplichtig zijn, omdat de wet ook een zogenaamde externe werking kent. Als een activiteit die buiten een beschermd gebied plaats zal vinden, negatieve gevolgen kan hebben voor dat gebied, moet deze beoordeeld worden. Hierbij moeten ook cumulatieve effecten worden betrokken. Dit kan betekenen dat een plan of handeling op zich geen significant effect veroorzaakt maar in combinatie met andere handelingen of plannen wel. Ook dan is een vergunning noodzakelijk.

Het bevoegd gezag voor de verlening van de Natuurbeschermingswetvergunning is Gedeputeerde Staten van de provincie waarin het Natura 2000-gebied ligt.

Er zijn een drietal situaties mogelijk:

- *Zeker geen negatief effect*
Geen vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet nodig
- *Mogelijk negatief effect maar zeker geen significant negatief effect*
Verslechterings- en verstoringstoets, afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend.
- *Kans op een significant negatief effect.*
Passende beoordeling (zwaardere procedure), Afhankelijk van de uitkomst wordt al dan niet een vergunning verleend. Aan deze vergunning zullen voorschriften en beperkingen, bijvoorbeeld compensatie, verbonden zijn.

Bij een kans op negatieve effecten is het aan te raden om in een vroeg stadium met het bevoegd gezag te overleggen over de te volgen procedure.

2.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland werd voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd. Het doel van het Natuurnetwerk Nederland is om een samenhangend netwerk te creëren van kwalitatief hoogwaardige natuurgebieden en natuurrijke cultuurlandschappen. Het huidige netwerk bestaat voor het merendeel uit Natura 2000-gebieden, de beschermde natuurmonumenten en andere bestaande natuurgebieden. Daarnaast worden natuurgebieden uitgebreid, nieuwe natuurgebieden ontwikkeld en ecologische verbindingszones aangelegd.

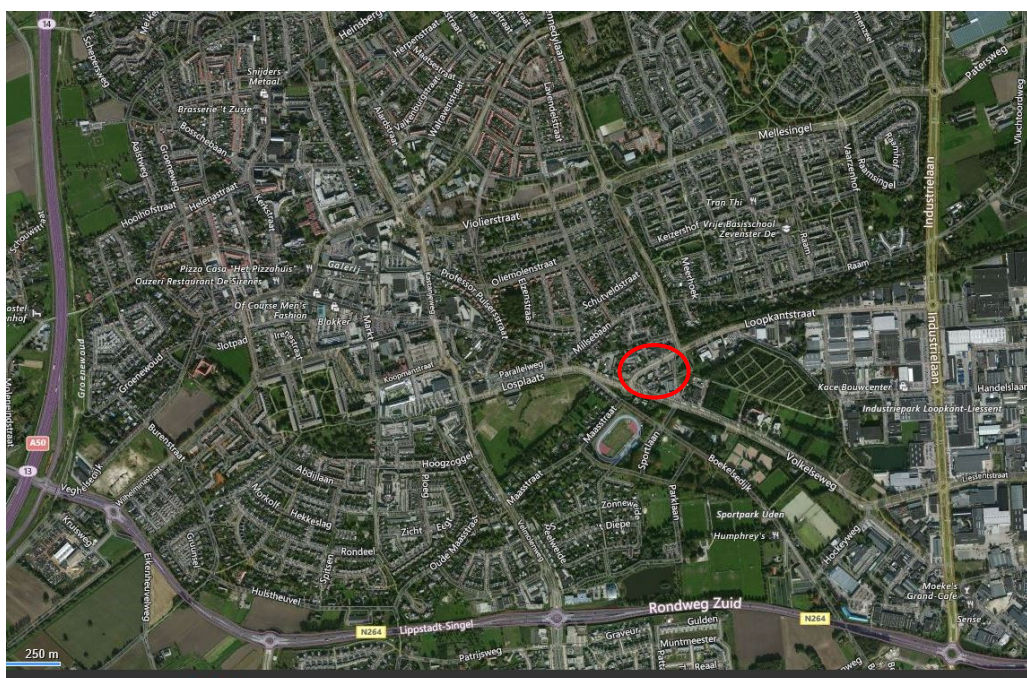
Onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland zijn Ecologische Verbindingszones (EVZ), die natuurgebieden met elkaar verbinden om het migreren van dieren en planten tussen natuurgebieden mogelijk te maken.

De provincies zijn sinds 2014 verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. Binnen het Natuurnetwerk Nederland geldt de “nee, tenzij”-benadering. Dit houdt in dat bestemmingswijziging en de uitvoering van bepaalde plannen niet mogelijk zijn als daarmee de wezenlijke kenmerken of natuurwaarden van het gebied significant worden aangetast, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. De initiatiefnemer moet onderzoek laten verrichten, om te kunnen bepalen of de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied significant worden aangetast.

3. Gebiedsbeschrijving

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen in de bebouwde kom van de gemeente Uden. Ten noorden en westen bevinden zich woonwijken met relatief veel groen en wat kleinschalige industrie. Ten zuiden liggen de sportvelden van Sportpark Uden. Aan de oostkant ligt eerst een klein park met aansluitend de bebouwing van het industriepark Loopkant-Liessent.

Figuur 1. Ligging van het plangebied binnen de gemeente Uden (Bron: www.bing.com/maps).

Het plangebied is voor een deel ommuurd en grotendeels verhard (figuur 2). Het terrein wordt in twee delen opgedeeld doormiddel van een hekwerk. Het zuidwestelijke deel wordt daarbij gebruikt als container- en materiaalopslag. Op het noordwestelijke deel staat een woonhuis dat bestaat uit drie aan elkaar geschakelde panden. Twee van deze panden hebben een dak met dakpannen, de achterste aanbouw heeft een plat dak, de woningen hebben spouwmuren. Daarnaast staan op het terrein nog enkele schuurtjes annex garageboxen met plat dak (figuur 3). Op het terrein zijn groene elementen aanwezig in de vorm van enkele kleine loofbomen, coniferen en struiken die rondom de gebouwen zijn gesitueerd. Aan de oostkant ligt een klein gazon met een niet functionele vijver (figuur 4). De muur aan de oost- en zuidkant is voor een deel overgroeid met klimop (figuur 5). Het woonhuis met bijbehorende gebouwen en tuin is momenteel in gebruik als (tijdelijke) verblijfsaccommodatie.

Figuur 2. Plangebied met directe omgeving (Bron: [www. kaartbank.brabant.nl](http://www.kaartbank.brabant.nl)).

Figuur 3. Impressie van het plangebied. Gezien vanaf Loopkantstraat (boven en linksonder) en gedeelte containeropslag (rechtsonder)

Figuur 4. Impressie groene elementen plangebied in meer detail.

Figuur 5. Muur aan oost- (links) en zuidkant (rechts) gezien van buiten het plangebied.

3.2 Voorgenomen ingreep

Alle gebouwen die nu aanwezig zijn op het terrein zullen in de toekomst worden gesloopt. Op het terrein zullen 39 nieuwe appartementen gerealiseerd worden.

4. Onderzoeksmethode

Het onderzoek bestaat uit twee delen. Voor het onderzoek is begonnen met een literatuurstudie, gevolgd door een veldonderzoek in het plangebied.

4.1 Bronnenonderzoek

Het bronnenonderzoek gaat uit van bestaande en beschikbare gegevens. Voor een actueel overzicht van beschermde soorten die in de regio voorkomen is gebruikt gemaakt een uittreksel uit het NDFF (Quickscanhulp) en beschikbare verspreidingsatlassen van verschillende soortgroepen.

4.2 Veldonderzoek

Het plangebied is eenmaal bezocht en heeft plaatsgevonden op 20 mei 2016.

Het veldwerk voor dit onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Er is zowel (globaal) gekeken naar de daadwerkelijk aanwezige flora en fauna als naar de mogelijke waarden die het gebied herbergt in andere tijden van het jaar die tijdens een eenmalig bezoek niet kunnen worden vastgesteld.

Tijdens het terreinbezoek is zoveel mogelijk concrete informatie verzameld met betrekking tot de aan- of afwezigheid van beschermde soorten. (zicht- en geluidswaarnemingen, sporenonderzoek naar de aanwezigheid van nesten, holen, uitwerpselen, haren, etc.)

Aan de hand van literatuurgegevens en veldbezoek wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

4.3 Uitwerking en rapportage

Bij de bescherming van natuur in Nederland wordt onderscheid gemaakt tussen gebiedsbescherming en soortenbescherming. De gebiedsbescherming is geregeld in de Natuurbeschermingswet (Natura 2000) en de soortbescherming in de Flora- en faunawet. In voorliggende rapportage komen de volgende onderdelen aan bod:

Oriëntatiefase toets Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming)

Voorliggend onderzoek beschrijft de oriëntatiefase van de toetsing aan de Natuurbeschermingswet.

In een oriënterend onderzoek worden o.a. de onderstaande vragen beantwoord:

1. Ligt de ingreeplocatie in de nabijheid van een gebied beschermd volgens de natuurbeschermingswet 1998 (bv. Natura 2000), of ligt er een Natura 2000-gebied binnen de invloedssfeer van de ingreeplocatie, zodat externe en/of cumulatieve effecten te verwachten zijn.
2. Wat zijn de mogelijke negatieve en/of positieve effecten van de voorgenomen ingrepen op de instandhoudingdoelstellingen van een Natura 2000-gebied in kwestie.

3. Kunnen deze effecten:
 - a. verstorend zijn voor kwalificerende soorten
 - b. leiden tot een verslechtering van de kwaliteit van de kwalificerende habitats
 - c. significant negatief zijn voor het realiseren van de instandhoudingsdoelstellingen

Hieruit volgt of er een vergunning op grond van de natuurbeschermingswet is vereist. Het wel of niet afgeven van een vergunning wordt beoordeeld door middel van een verstorings- of verslechteringstoets of een passende beoordeling.

Toetsing aan de Flora- en faunawet (soortbescherming)

Onderzocht wordt of de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden, een ontheffing noodzakelijk is en of daaruit voortvloeiende verplichtingen in de vorm van mitigatie of compensatie noodzakelijk zijn. Hierbij is onderscheidt gemaakt in tabel 1 soorten en de tabel 2 en 3 soorten van de Flora- en faunawet.

Voor de tabel 1 soorten geldt een algehele vrijstelling voor het overtreden van enkele verbodsbepalingen wanneer sprake is van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik of van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie paragraaf 2.1).

Voor tabel 2 soorten, en bij bestendig beheer en onderhoud en ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting is het mogelijk om met een door het ministerie van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode te werken. Als de beschreven maatregelen van een goedgekeurd gedragscode in acht worden genomen, is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet niet noodzakelijk.

De tabel 3 soorten en vogels zijn strikt beschermd. Indien er verbodsartikelen overtreden gaan worden is een ontheffing nodig.

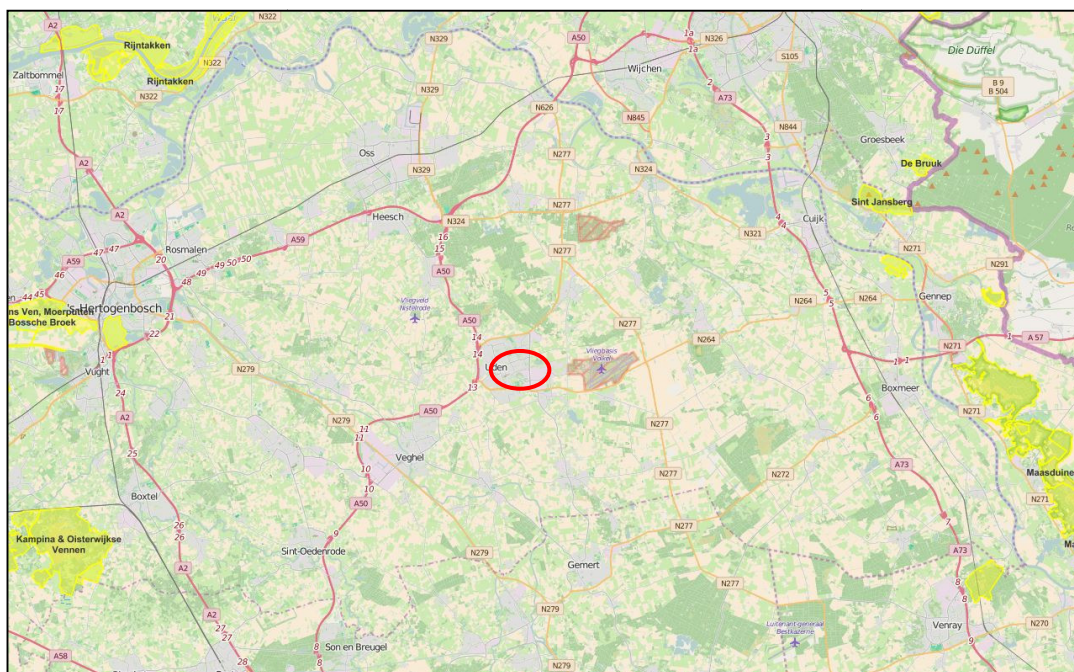
5. Resultaten

De werkzaamheden welke worden uitgevoerd kunnen zowel effect hebben op beschermde gebieden als op beschermde soorten. Aan de hand van literatuurgegevens en het veldbezoek wordt een inschatting gemaakt van het voorkomen van beschermde natuurwaarden en de mogelijke invloed van de werkzaamheden op deze waarden.

5.1 Gebiedsbescherming

5.1.1 Natura 2000

De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden; “Vlijmens ven, Moerputten en Bossche Broek” en “Kampina en Oisterwijkse vennen”, liggen op meer dan 20 kilometer afstand van het plangebied. (Figuur 6)

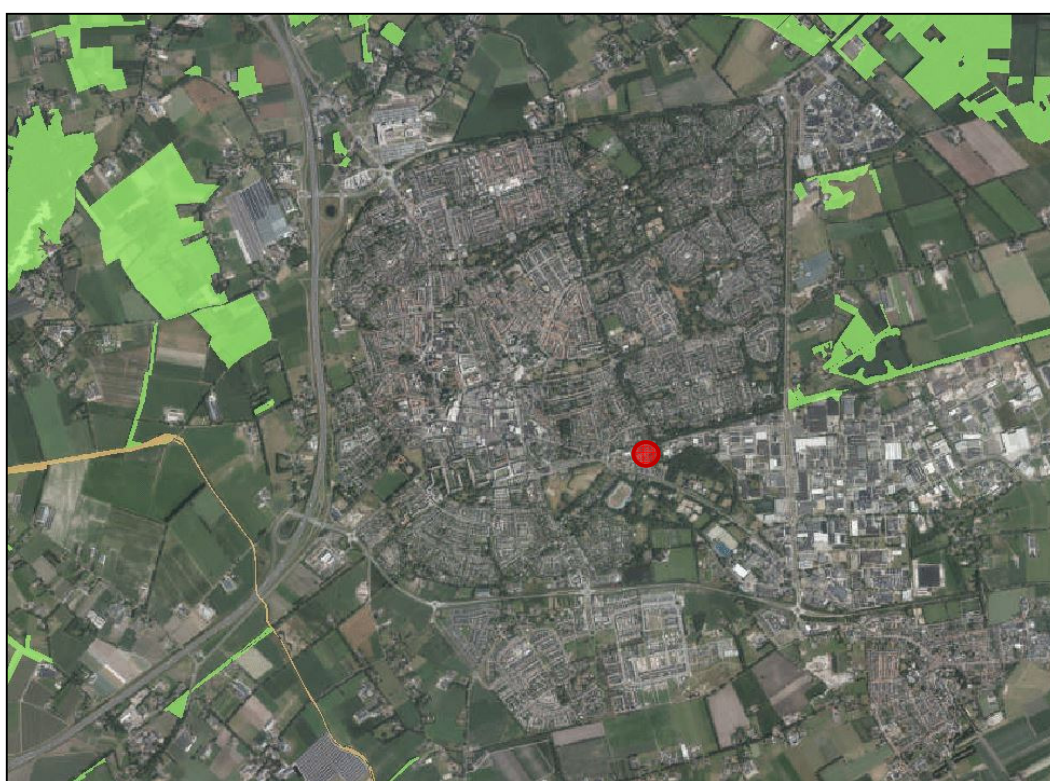
Figuur 6. Plangebied (rood) ten opzichte van Natura 2000-gebieden (geel) in Noord-Brabant (bron: <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>).

De effectenbeoordeling

De ingreep is beperkt van aard, het plangebied ligt op grote afstand van het Natura 2000-gebied en ligt in bebouwd gebied en daarmee buiten de invloedsfeer van het Natura 2000-gebied. Er worden geen negatieve effecten van de werkzaamheden verwacht op de Natura 2000-gebieden in de omgeving.

5.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) is op Rijksniveau vastgelegd, maar is op provinciaal niveau door de provincies uitgewerkt. Sinds 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van het Natuurnetwerk. De provincie Noord-Brabant maakt onderscheidt tussen twee typen Natuurnetwerk (NNB) in haar natuurbeheerplan. Natuurnetwerk dat van rijkswege wordt beheerd en natuurnetwerk dat door de Provincie wordt beheerd en ontwikkelt. Binnen het provinciale deel is bestaande natuur en nog nieuw te ontwikkelen natuur aangegeven. De provincie beschermt het Natuurnetwerk Nederland door middel van het 'Nee, tenzij'- principe: ze staat geen nieuwe functies toe, tenzij is aangetoond dat deze niet schadelijk zijn voor de natuur. Het plangebied ligt niet binnen het natuurnetwerk Nederland. (figuur 7)

Figuur 7. Plangebied (rood) ten opzichte van het NNB rijksdeel (lichtbruin) en NNB provinciaal deel (groen) (Bron: <http://kaartbank.brabant.nl/viewer/app/natuurbeheerplan/>)

De effectenbeoordeling

Het plangebied ligt niet in het Natuurnetwerk Nederland. Het beleid kent geen externe werking. De ingreep kan op basis van het beleid plaatsvinden.

5.2 Soortenbescherming (Flora- en faunawet)

Een bronnenonderzoek is verricht naar het voorkomen van beschermde soorten in het plangebied en in de directe omgeving van het plangebied. Doormiddel van het veldbezoek is een inschatting gemaakt van de te verwachte beschermde soorten in het plangebied. Daarna is onderzocht welke effecten de werkzaamheden kunnen hebben op de mogelijk aanwezige beschermde soorten.

Voor de tabel 1-soorten van de Flora- en faunawet geldt een algehele vrijstelling voor het overtreden van enkele verbodsbepalingen en wanneer sprake is van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik of van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling. Daarom zullen de tabel 1-soorten die in het plangebied kunnen voorkomen wel worden genoemd, maar worden verder niet in de effectenbeoordeling meegenomen. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht.

5.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Bronnenonderzoek

Conform de Quickscanhulp zijn de volgende grondgebonden zoogdieren in de directe omgeving (0 - 5 km) van het plangebied waargenomen;

soort	Beschermingsstatus		
	FF 1	FF 2	FF 3
Eekhoorn		x	
Das			x

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van grondgebonden zoogdieren waargenomen. Van de eekhoorn zijn geen sporen waargenomen. Algemene soorten als huismuis kunnen voorkomen. Daarnaast kunnen egel en mol voorkomen in de tuin met het gazon, maar hier zijn geen zichtbare aanwijzingen voor gevonden. Het plangebied biedt geen geschikt habitat voor zwaar beschermde grondgebonden zoogdieren als de das.

Effectenbeoordeling

Zwaar beschermde grondgebonden zoogdieren worden in het plangebied niet verwacht wegens gebrek aan geschikt habitat.

5.2.2 Vleermuizen

Vleermuizen kunnen in gebouwen verblijfplaatsen hebben. Via kleine openingen kunnen vleermuizen naar binnen en verblijven dan in spouwmuren, achter gevelbetimmering, gevelplaten, onder de dakpannen of beschutte ruimtes in gebouwen.

Bronnenonderzoek

Conform de Quickscanhulp zijn de volgende vleermuizen in de directe omgeving (0 - 5 km) van het plangebied waargenomen;

soort	Beschermingsstatus		
	FF 1	FF 2	FF 3
Gewone dwergvleermuis			x
Gewone grootoorvleermuis			x
Laatvlieger			x
Rosse vleermuis			x
Ruige dwergvleermuis			x
Franjestaart			x
Watervleermuis			x

In het plangebied kunnen meerdere vleermuissoorten voorkomen, die in gebouwen verblijven. De gewone dwergvleermuis is de meest algemene soort die in de omgeving is waargenomen, daarnaast kan eventueel de laatvlieger, ruige dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en franjestaart voorkomen. Ook is de rosse vleermuis en watervleermuis al eens in de omgeving van het plangebied waargenomen. Deze laatste twee verblijven meestal in bomen.

Veldonderzoek

Zowel in de drie woningen als garageboxen/ schuurtjes zijn openingen (open stootvoegen) waar vleermuizen in de spouw van de gebouwen kunnen komen. Op twee van de drie woningen zijn dakpannen aanwezig waar vleermuizen zich onder kunnen verschuilen. Bij de garageboxen/ schuurtjes is een houten boeiboord aanwezig met ruimte erachter waar vleermuizen kunnen wegkruipen (figuur 8). In de voortuin staat een berk met enkele holtes die mogelijk geschikt zijn voor boombewonende vleermuizen.

Het was tijdens dit veldbezoek niet uit te sluiten dat er vleermuizen in de spouw, of andere plaatsen die niet zijn te overzien, verblijven.

Figuur 8. Enkele plaatsen (rode pijlen) bij de gebouwen en bomen, waar vleermuizen kunnen wegkruipen.

Effectenbeoordeling

Enkele waarnemingen van vleermuizen, die uit de bronnen bekend zijn, zijn gedaan in de buurt van het plangebied. Het gebouw is toegankelijk voor vleermuizen. Het is met een eenmalig veldbezoek in deze periode niet uit te sluiten dat er vleermuizen in een van de gebouwen of de berk verblijven.

Vleermuizen staan in tabel 3 van de flora- en faunawet en zijn daardoor strikt beschermd. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van vleermuizen is noodzakelijk. Er zal volgens de richtlijnen van het vleermuisprotocol (NGB, 2013) door vier veldbezoeken in de periode mei – september, vastgesteld moeten worden of er vleermuizen in het plangebied verblijven.

5.2.3 Vogels

Vogels vallen onder hetzelfde beschermingsregime als de tabel 3 van de Flora- en faunawet en mogen in de broedtijd niet verstoord worden.

Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart tot 15 juli worden aangehouden.

De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen.

Daarnaast zijn er enkele vogelsoorten waarvan de nesten het hele jaar door beschermd zijn.

Bronnenonderzoek

Conform de Quickscaanhulp zijn de volgende vogels in de directe omgeving (0 - 5 km) van het plangebied waargenomen;

soort	Beschermingsstatus		
	FF 1	FF 2	FF 3
Boomvalk			x
Buizerd			x
Gierzwaluw			x
Grote gele kwikstaart			x
Havik			x
Huismus			x
Kerkuil			x
Ooievaar			x
Ransuil			x
Roek			x
Slechtvalk			x
Sperwer			x
Steenuil			x
Wespendief			x
Zwarte wouw			x

Het plangebied ligt in de bebouwde kom. Daarom zijn ook nog een aantal algemene soorten zoals; kauw, merel, Turkse tortel, houtduif, koolmees en vink te verwachten die in de bronnen niet naar voren komen.

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek regende het, er was op dat moment geen zangactiviteit. Er zijn wel enkele foeragerende vogels gezien, zoals de koolmees en de merel. Bij twee schoorstenen van een van de woningen, was langdurig activiteit van twee koppels kauwen te zien dat duidt op nestactiviteit (figuur 9). Voor de meeste van de waargenomen vogels uit de Quickscaanhulp is het biotoop niet geschikt. Voor de kerkuil en de steenuil die wel in gebouwen voorkomen zijn de gebouwen niet toegankelijk en is de biotoop niet geschikt. De daken van de twee gebouwen met dakpannen bieden mogelijk nestgelegenheid voor huismussen en gierzwaluwen (figuur 9).

Effectenbeoordeling

De gebouwen met dakpannen zijn toegankelijk voor huismussen en gierzwaluwen, met het eenmalige veldbezoek is aanwezigheid van deze soorten niet uit te sluiten. Nader onderzoek zal duidelijk moeten maken of deze soorten voorkomen in het plangebied. De verblijfplaatsen van beide soorten zijn jaarrond beschermd.

Figuur 9. *Kauwen met nest-indicerend gedrag bij twee schoorstenen. Nokpan die geschikt is voor toegang tot verblijf van huismussen of gierzwaluwen (rode pijl).*

Binnen het plangebied kunnen tijdens de broedperiode meerdere vogels broeden of zich op nieuw vestigen in de verschillende bomen en struiken, klimop of gebouwen. Voor aanvang van werkzaamheden dient altijd gecontroleerd te worden of er sprake is van (nieuwe) broedgevallen. Bij voorkeur vinden werkzaamheden dan ook plaats buiten de broedperiode.

5.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Binnen het plangebied is een kleine vijver met folie aanwezig met een doorsnee van ongeveer 3 meter (figuur 5). Water is een essentieel habitatonderdeel voor het voorkomen van (beschermde) amfibieën of vissen.

Bronnenonderzoek

Conform de Quickscanhulp zijn de volgende amfibieën, reptielen en vissen in de directe omgeving (0 - 5 km) van het plangebied waargenomen;

Amfibieën	Beschermingsstatus		
	FF 1	FF 2	FF 3
Alpenwatersalamander		x	
Heikikker			x
Kamsalamander			x
Poelkikker			x
Rugstreeppad			x

Reptielen	Beschermingsstatus		
	FF 1	FF 2	FF 3
Levendbarende hagedis		x	

Vissen	Beschermingsstatus		
	FF 1	FF 2	FF 3
Kleine modderkruiper		x	

Veldonderzoek

Binnen het plangebied is een kleine vijver aanwezig. Er stond echter maar weinig water in (15 cm) en er werden geen eieren, larven of volwassen exemplaren van amfibieën of vissen waargenomen. In de omgeving kunnen ook nog algemene amfibiesoorten (tabel 1) voorkomen, die niet in de bronnen staan vermeldt zoals gewone pad en bruine kikker. Deze soorten kunnen (tijdelijk) ook binnen het plangebied aanwezig zijn. Tijdens het veldbezoek is een inschatting gemaakt op het voorkomen van zwaar beschermde reptielen en amfibieën. Het plangebied bestaat uit gebouwen met daaromheen voornamelijk verharding met een gedeelte aangelegde tuin. Het plangebied vormt geen geschikt habitat voor de zwaar beschermde soorten.

Effectenbeoordeling

Door afwezigheid van geschikt habitat worden zwaar beschermde amfibieën, reptielen en vissen niet in het plangebied verwacht.

5.2.5 Flora

Het voorkomen van planten is onder andere afhankelijk van de condities van de ondergrond en dispersiemogelijkheid vanuit de omgeving.

Bronnenonderzoek

Conform de Quickscanhulp zijn de volgende planten in de directe omgeving (0 - 5 km) van het plangebied waargenomen;

soort	Beschermingsstatus		
	FF 1	FF 2	FF 3
Daslook		x	
Steenbreekvaren		x	
Waterdrieblad		x	
Wilde gagel		x	
Kleine zonnedauw		x	
Klokjesgentiaan		x	
Parnassia		x	

Veldonderzoek

Het plangebied is een afgesloten terrein dat grotendeels ommuurd en verhard is, het aanwezige groen is aangelegd en bestaat uit een klein gazon, diverse loofbomen en coniferen, borders met struikvormers en een muur begroeit met klimop. Gezien het huidige gebruik en staat van het plangebied kunnen zeldzame plantensoorten zich niet handhaven. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft. Er zijn geen beschermde soorten in het plangebied aangetroffen.

Effectenbeoordeling

Zwaar beschermde plantensoorten worden in het plangebied niet verwacht wegens gebrek aan geschikt habitat.

5.2.6 Ongewervelden

Bronnenonderzoek

Conform de Quickscanhulp zijn de volgende ongewervelden in de directe omgeving (0 - 5 km) van het plangebied waargenomen;

soort	Beschermingsstatus		
	FF 1	FF 2	FF 3
Heideblauwtje		x	

Veldonderzoek

Tijdens het veldbezoek is een inschatting gemaakt op het voorkomen van beschermde ongewervelden in het plangebied. Iedere soort is afhankelijk van een bepaald habitat. Deze habitatten (met name heide en (laag)veen, grote rivieren en oude, rottende eiken) liggen niet in het plangebied.

Effectenbeoordeling

Beschermde ongewervelde worden door het ontbreken van geschikt habitat niet in het plangebied verwacht.

6. Conclusies en aanbevelingen

Aan de hand van het voorgaande kan een aantal conclusies worden getrokken en worden aanbevelingen gegeven voor de te nemen vervolgstappen.

6.1 Gebiedsbescherming

Er zijn geen negatieve effecten, dan wel significant negatieve effecten te verwachten van het project op het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied.

Een vergunning op grond van de Natuurbeschermingswet is niet nodig.

Het plangebied ligt niet in het Natuurnetwerk Nederland. Het beleid van het Natuurnetwerk Nederland kent geen externe werking. De ingreep kan op basis van het beleid plaatsvinden.

6.2 Soortbescherming

De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Niet alleen de instandhouding van verblijfplaatsen is hiervoor van belang, maar ook de instandhouding van het leefgebied. Te allen tijde dient men de zorgplicht in acht te nemen. Deze zorgplicht houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet worden voorkomen. De zorgplicht geldt voor iedereen en voor alle planten en dieren, beschermd of niet. Bij beschermde planten of dieren geldt de zorgplicht ook als er een ontheffing of vrijstelling is verleend.

Voor alle tabel 1 soorten die in het plangebied voor kunnen komen geldt een algehele vrijstelling voor het overtreden van enkele verbodsbepalingen en wanneer sprake is van bestendig beheer en onderhoud en bestendig gebruik of van werkzaamheden in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.

Het onderzoek is uitgevoerd in de vorm van een quickscan. Dit onderzoek betreft geen volledige veldinventarisatie en kan slechts in beperkte mate uitsluitel geven over de afwezigheid van soorten.

6.2.1 Grondgebonden zoogdieren

Zwaardere beschermde grondgebonden zoogdieren worden in het plangebied niet verwacht. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

6.2.2 Vleermuizen

De gebouwen en een berk bieden mogelijkheden voor vleermuizen om te verblijven.

Om te bepalen of er daadwerkelijk vleermuizen aanwezig zijn, dient nader onderzoek plaats te vinden. Dit onderzoek dient volgens het vleermuisprotocol van het Netwerk Groene Bureaus te worden uitgevoerd. Hiervoor moeten 4 veldbezoeken worden afgelegd in de periode mei tot en met september. Indien soorten aanwezig zijn in het plangebied dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd en dienen mitigerende en compenserende maatregelen getroffen te worden voor de aanwezige soorten.

6.2.3 Vogels

Er zijn nestelmogelijkheden voor huismussen of gierzwaluwen in het plangebied aanwezig.

Om te bepalen of er daadwerkelijk huismussen of gierzwaluwen aanwezig zijn, dient nader onderzoek plaats te vinden. Dit onderzoek dient door een deskundige op het gebied van deze vogelsoorten te worden uitgevoerd. Voor huismussen moeten 2 veldbezoeken worden afgelegd in de periode van 1 april tot half mei (of 4 bezoeken tussen 1 april en 20 juni). Voor gierzwaluwen moeten drie avondbezoeken in de periode van 1 juni tot half juli uitsluitend geven. Indien soorten aanwezig zijn in het plangebied dient een ontheffing van de Flora- en faunawet te worden aangevraagd en dienen mitigerende en compenserende maatregelen getroffen te worden voor de aanwezige soorten.

Tijdens het broedseizoen bestaat er altijd de mogelijkheid dat er zich nieuwe soorten in het plangebied vestigen.

De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Dit omdat het broedseizoen van soort tot soort en van jaar tot jaar kan verschillen. Globaal kan voor het broedseizoen de periode van 15 maart tot 15 juli worden aangehouden. Het is mogelijk voor aanvang van werkzaamheden het plangebied te controleren op de aanwezigheid van nesten. Het is voor het uitvoeren van de werkzaamheden van belang dat er geen nestgeval aanwezig is.

6.2.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Zwaardere beschermde reptielen en amfibieën worden in het plangebied niet verwacht.

Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

6.2.5 Flora

Zwaardere beschermde planten worden in het plangebied niet verwacht. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

6.2.6 Ongewervelden

Beschermde soorten ongewervelden worden niet verwacht. De ingreep heeft geen negatief effect op ongewervelden. Een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet is niet nodig.

6.3 Nader onderzoek

Samenvattend dient er een nader onderzoek naar vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen plaats te vinden. Voordat er gedurende het broedseizoen werkzaamheden worden uitgevoerd in het plangebied dient altijd eerst op voorkomende broedgevallen gecontroleerd te worden om verstoring te voorkomen.

Bronnen

Literatuur

- Broekmeyer, M.E.A., F.G.W.A. Ottburg en F.H. Kistenkas, 2003. Flora- en faunawet, Toepassing van artikel 75 in de praktijk. Alterra, Wageningen.
- Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. – Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.
- Limpens H., K. Mostert en W. Bongers. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Utrecht: Stichting Uitgeverij KNNV.
- Meijden R. van der. 1996. Heukels' Flora van Nederland. Groningen: Wolters-Noordhoff bv.
- Vogelbescherming Nederland 2004. Rode Lijst Nederlandse broedvogels.
- Uittreksel Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) quickscanhulp.nl 23-05-2016 12:23:31'
- Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur, Vleermuisprotocol 2013, 27 maart 2013.

Websites

- www.bing.com/maps/
- www.kaartbank.brabant.nl
- www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/
- www.rijksoverheid.nl